

بررسی آگاهی دانشجویان پزشکی و پزشکان شاغل در مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در مورد
 پروفشنالیسم پزشکی
 مهرزاد کیانی^{*}، مهران سیف فرشد

تعهد حرفه ای صلاحیتی پایه و اساسی در پزشکی است و لازم است این صلاحیت در تمامی گروه‌های پزشکی هم در دوره آموزش عمومی و تحصیلات تکمیلی مورد توجه قرار گیرد و تمامی دانشجویان این صلاحیت را کسب نمایند. در کشور ما علی رغم توجه به این حوزه بجز چند مطالعه محدود مطالعات جامعی صورت نگرفته است اما شواهد موجود نشانگر این امر است که متاسفانه موضوع پروفشنالیسم در آموزش‌های دانشجویان گروه‌های مختلف پزشکی به خصوص دانشجویان دوره عمومی پزشکی و همچنین تحصیلات تکمیلی نه تنها مورد ارزیابی قرار نمی گیرد بلکه حتی در کوریکولوم آموزشی آنان نیز گنجانده نشده است. بررسی میزان آگاهی دانشجویان پزشکی و همچنین پزشکان کمک خواهد نمود تا نقاط ضعف آموزش پروفشنالیسم شناسایی گردد و براساس آن بتوان برای آموزش‌های آتی برنامه ریزی نمود.

مطالعه از نوع مطالعات مشاهده ای توصیفی مقطعی است. پس از تدوین پرسشنامه، و سنجش روایی و پایایی، ۱۵۰ نفر از دانشجویان پزشکی دوره انترنی، دستیاران تخصصی بخش‌های بالینی و پزشکان و اساتید شاغل در مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی که به روش تصادفی طبقه بندی شده انتخاب شده بودند، مورد مصاحبه قرار گرفتند. نتایج حاصل توسط SPSS نسخه ۲۱ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

در طی مطالعه تعداد ۱۵۰ پرسشنامه تکمیل گردید. ۴۴/۷ درصد شرکت کنندگان واژه Medical Professionalism (تعهد حرفه ای یا حرفه ای گرایی در پزشکی) را شنیده‌اند. از نظر آگاهی مشارکت کنندگان در خصوص پروفشنالیسم، نتایج به تفکیک هر سوال و میانگین نیز محاسبه گردید. کل پاسخ دهندگان بطور میانگین به ۴۹/۵۷ درصد سوالات پاسخ صحیح داده اند. میانگین پاسخ صحیح در بین زنان ۵۱/۸۷ درصد و در بین مردان ۴۷/۶۷ درصد بود. اختلاف اطلاعات بین گروه‌های جنسی معنی دار بود. میانگین پاسخ صحیح به تفکیک میزان تحصیلات در بین دانشجویان ۴۸/۲۷ درصد و در بین رزیدنتها و پزشکان عمومی ۴۷/۵۳ درصد و در بین متخصصین و بالاتر ۵۵/۵۱ درصد. علیرغم اختلاف موجود در مورد آگاهی در گروه‌های با میزان تحصیلات مختلف، اختلاف بین این گروه‌ها معنی دار نبود.

مطالعه‌ای که حاکی از دانش شاغلین حرف پزشکی باشد انجام نشده است. با اینحال با توجه به اهمیت موضوع متاسفانه به نظر میرسد آگاهی علمی شاغلین حرف پزشکی در سیستم سلامت کشور در مورد پروفشنالیسم در حد مطلوب نیست. هرچند این به معنای غیراخلاقی عمل نمودن شاغلین حرف پزشکی نیست ولی باید توجه داشت که دروازه ورود به عملکرد مطلوب در حوزه Medical Professionalism و ارتباط صحیح جامعه پزشکی با بیماران، دانش مطلوب در این زمینه است و لازم است جهت ارتقای مطلوب رفتار و عملکرد حرفه پزشکی، آموزش مفاهیم پروفشنالیسم پزشکی و بدنبال آن سنجش و ارزیابی رفتار حرفه ای شاغلین حرف پزشکی مورد توجه قرار گیرد.

واژگان کلیدی: پروفشنالیسم پزشکی (تعهد حرفه ای)، اخلاق پزشکی، آموزش پزشکی

* Email: m.kiani@sbmu.ac.ir